

**VIII EDYCJA OGÓLNOPOLSKIEJ OLIMPIADY
„ODKRYCIA I WYNALEZKI ORAZ DZIAŁALNOŚĆ POLSKICH
UCZONYCH XIX WIEKU I XX WIEKU”**

skierowanej do uczniów klas 4 - 8 szkoły podstawowej
listopad 2021r.

Liczba punktów do zdobycia: maksymalnie 25. Powodzenia!

W pytaniach 1 – 5 zaznacz jedną prawidłową odpowiedź.

Pytanie 1 (1pkt)

Lampę naftową wynalazł/wynalazła

- A) Maria Skłodowska - Curie
- B) Ignacy Łukasiewicz
- C) Zygmunt Wróblewski
- D) Karol Olszewski

Pytanie 2 (1pkt)

Karol Olszewski i Zygmunt Wróblewski byli pionierami

- A) kriogeniki
- B) radioterapii
- C) górnictwa naftowego
- D) krystalografii

Pytanie 3 (1pkt)

W roku 1883 Karol Olszewski i Zygmunt Wróblewski skroplili

- A) tlen i neon
- B) hel i neon
- C) hel i azot
- D) tlen i azot

Pytanie 4 (1pkt)

Maria Skłodowska – Curie otrzymała dwukrotnie nagrodę Nobla w dziedzinie

- A) chemii
- B) fizyki
- C) chemii i fizyki
- D) fizyki i matematyki

Pytanie 5 (1pkt)

Maria Skłodowska - Curie była wykładowcą na

- A) paryskiej Sorbonie
- B) uniwersytecie w Oxfordzie
- C) Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie
- D) amerykańskim Harvardzie

W pytaniach 6 – 15 uzupełnij zdania właściwym słowem tak, aby były poprawne pod względem gramatycznym.

Pytanie 6 (2pkt)

Maria Skłodowska – Curie odkryła dwa pierwiastki chemiczne, którym nadała nazwy
i Nazwę drugiego z nich utworzyła na cześć swojej ojczyzny.

Pytanie 7 (2pkt)

Karol Olszewski i Zygmunt Wróblewski byli wykładowcami na Uniwersytecie
w

Pytanie 8 (2pkt)

Ignacy Łukasiewicz był z zawodu
Był również wielkim społecznikiem zwalczającym biedę i analfabetyzm,
działaczem niepodległościowym i posłem na sejm.

Pytanie 9 (2pkt)

Jeden z pierwiastków odkrytych przez Marię Skłodowską – Curie znalazł swoje zastosowanie w leczeniu nowotworów oraz w przenośnych aparatach rentgenowskich, używanych już na frontach I wojny światowej. Podaj nazwę tego pierwiastka.

Pytanie 10 (2pkt)

Skroplenie tlenu i azotu wymaga osiągnięcia bardzo temperatur : -183°C i -196°C , dlatego przez wiele lat nie udawało się przeprowadzić tych gazów w ciekły stan skupienia, z powodu braku odpowiedniej aparatury.

Pytanie 11 (2pkt)

„Olej skalny” (nazwy takiej używał odkrywca tej kopaliny) to pierwotne określenie, z której, w wyniku destylacji, otrzymano naftę.

Pytanie 12 (2pkt)

Dzięki zbiórce pieniędzy zorganizowanej w Ameryce w 1929 roku Maria Skłodowska – Curie zakupiła porcję radu, który następnie podarowała ówczesnemu Instytutowi Radowemu w Warszawie. Ile gramów radu zawierała szkatułka z tym pierwiastkiem podarowana Instytutowi Radowemu ?

Pytanie 13 (2pkt)

W 1903 roku Maria Skłodowska – Curie jako pierwsza kobieta na świecie uzyskała stopień doktora nauk fizycznych. W tym samym czasie wraz z Henri Becquerelem i mężem Pierrem Curie otrzymała nagrodę Nobla za badania zjawiska

Pytanie 14 (2pkt)

Drugą nagrodę Nobla Maria Skłodowska – Curie otrzymała w roku

Pytanie 15 (2pkt)

Pierwsza kopalnia ropy naftowej powstała w roku 1854 w Bóbrce koło Dzisiaj w tym miejscu znajduje się Muzeum Przemysłu Naftowego i Gazowniczego.